

Scenariusz zebrania z rodzicami

Temat: Wartości, czyli o ukrytych motywach naszego działania

Czas: 40 minut (+ ewentualne rozszerzenie o dodatkowe 40 minut)

Cel:

Po spotkaniu rodzic:

- rozumie, dlaczego warto rozmawiać z dziećmi o wartościach,
- jest świadom, że ważne jest dbanie o spójność między tym, co się mówi, a tym, co się robi.

Metody:

- dyskusja,
- opis przypadku.

Formy:

- indywidualna,
- grupowa,
- zespołowa.

Faza wstępna [5 minut]

1. Przywitaj rodziców. Przedstaw im cel zebrania/tej części zebrania.

Faza realizacyjna [25 minut]

2. Rodzice dzielą się na kilkusobowe grupy. Każdej wręcz jeden z pięciu Opisów sytuacji (załącznik nr 1). Poproś, aby zapoznali się z treścią opisu, a następnie zastanowili się, jakie wartości deklarowała dana rodzina, a jakie faktycznie wyznawała.
3. Poproś rodziców o zaprezentowanie wniosków z ćwiczenia. W razie potrzeby zadaj pytania pomocnicze:
 - a. Jakie wartości głosili rodzice? O jakich wartościach mówili dzieciom?
 - b. Czym faktycznie kierowali się w życiu? Co naprawdę było dla nich ważne?
 - c. Jak wpływa na dzieci niespójność między tym, co mówią i co robią dorośli?
4. Zachęć rodziców do podzielenia się swoimi doświadczeniami - jak ich deklaracje mają się do czynów.
5. Każdemu rodzicowi wręcz listę wartości. Poproś, aby wybrał tych pięć najważniejszych, w oparciu o które stara się podejmować działania.
6. Następnie poproś, aby rodzice napisali, w jaki sposób realizują te wartości w domu. Zadaj pytania pomocnicze:
 - a. Na podstawie czego (np. jakich działań/braku działań) inni członkowie rodziny mogą zobaczyć, że ta wartość jest dla Ciebie ważna?
 - b. Czy mogą pomylić tę wartość z inną?
7. W formie krótkiej rozmowy kierowanej wskaż rolę modelowania w wychowywaniu (to dorośli swoim zachowaniem pokazują, co stanowi wartość).

Faza podsumowująca [10 minut]

8. W ramach podsumowania opowiedz rodzicom o lekcji z uczniami, na której również rozmawialiście o wartościach. Przedstaw istotę i cel zadania do wykonania wraz z uczniami - porozmawiajcie, o tym jakie wartości są ważne w waszej rodzinie. Zastanówcie się, jak konkretnie je wdrażacie w życie. Opiszcie, to w formie kartki z pamiętnika (dziecko z rodzicem opisują wydarzenie/a świadczące o realizacji wartości) lub zróbcie zdjęcia przedstawiające realizację tych wartości. Kartki przeczytamy a zdjęcia wspólnie obejrzymy na lekcji.

Zamiast zebrania

Jeśli nie możesz zorganizować zebrania z rodzicami, to:

1. Przeprowadź lekcję tylko z uczniami.
2. Napisz rodzicom wiadomość podsumowującą lekcję (jaki był jej cel, co robiliście). Zawrzyj w niej pracę domową dla rodziny:
Porozmawiajcie o tym, jakie wartości są ważne w waszej rodzinie. Zastanówcie się, jak konkretnie wdrażacie je w życie. Opiszcie to w formie kartki z pamiętnika (dziecko z rodzicem opisują wydarzenie/a świadczące o realizacji wartości) lub zróbcie zdjęcia przedstawiające realizację tych wartości. Kartki przeczytamy, a zdjęcia wspólnie obejrzymy na lekcji.
3. W wiadomości dołącz link do „Inspiratorium dla rodzica”. Rodzice dowiedzą się niego, dlaczego warto rozmawiać o wartościach i jak to robić.

Załącznik nr 1 Opisy sytuacji

1. Mama i Maja

Poznajcie historię mamy i córki. Zastanówcie się, co dla mamy Mai jest ważne, jakimi wartościami się kieruje.

Podczas spotkania rodzinnego rozmowa zeszła na tematy wychowywania dzieci. Mama Mai podkreśla, że dla niej szczególnie ważne są umiejętności miękkie. Chce, żeby jej córka potrafiła budować relacje, radziła sobie ze stresem i była samodzielna. Maja też mówi o tym, że zależy jej, aby w liceum mieć dużo znajomych. Spotkanie się przedłużyło - późno wróciły do domu. Następnego dnia z samego rana mama budzi Maję. Sprawdza, czy wszystko spakowała. Dopytuje o projekt z geografii. Na minutę przed rozpoczęciem lekcji podwozi Maję do szkoły. Wieczorem sprawdza dziennik elektroniczny. Maja ma trzy oceny dostateczne. Z takimi wynikami trudno będzie się dostać do wymarzonej przez Maję szkoły. Mama rozpisuje Mai plan nadrabiania zaległości. Prosi córkę, aby się z nim zapoznała i dała znać, czy uda się jej go zrealizować.

2. Tata i Krzys

Poznajcie historię taty i syna. Zastanówcie się, co dla taty Krzysia jest ważne, jakimi wartościami się kieruje.

Ostatni tydzień wakacji. Tata razem z Krzyskiem wybrali się na wycieczkę rowerową. Krzysiek przyznaje, że nie chce wracać do szkoły. Obawia się nowych przedmiotów - chemii i fizyki. Tata stara się dodać otuchy:

- *Wiesz, ważne żebyś rozumiał podstawy. Jeśli okaże się, że masz z tym trudności, to chętnie ci pomogę.*
- *No tak, ale Grzesiek z 8b mówił, że nie ma szans na dobre oceny z chemii. Nikt tego nie kuma.*
- *Oceny nie są istotne. Ważne jest, co faktycznie umiesz. Nikt za parę lat nie będzie się pytał, co miałeś z chemii w 7 klasie.*
- *No wiem...*
- *Damy radę. Nie martw się na zapas.*

Minęły dwa miesiące. Tata sprawdza oceny Krzyska. Z chemii same jedynki i trójki. Woła syna:

- *Krzysiek, co to się dzieje, że masz takie oceny z chemii?*
- *Trójki mam z kartkówek. To jedne z najlepszych ocen. Pan jest bardzo wymagający. A jedynki za brak prac domowych.*
- *No trójka to jednak chyba nie oznacza, że wszystko umiesz. Czemu nie robisz prac domowych?*
- *Myślę, że umiem. A prac domowych nie robię, bo są nudne - tylko zeszyt ćwiczeń. I nie wyrabiam się. Wolę poświęcić czas na czytanie lektur. Mam ich bardzo dużo.*
- *Świetnie. Tylko że jak tak dalej pójdzie, to będziesz mieć dwóję na świadectwie. To szkoła podstawowa, a nie studia, że będziesz sobie wybierać, czego chcesz się uczyć.*

3. Mama i Janek

Poznajcie historię mamy i Janka. Zastanówcie się, co dla mamy Janka jest ważne, jakimi wartościami się kieruje.

Janek ma do zrobienia projekt z historii. Wraz z Maćkiem chcą nagrać filmik o wojnach w XVII wieku. Mama Janka bardzo się cieszy, że chłopcy sami wszystko zaplanowali i zorganizowali. Jest dumna z syna. Powtarza, że samodzielność to podstawa. Chce jeszcze ustalić kwestie związane z dojazdem do Maćka i powrotem do domu:

- *Przyjadę po was po lekcjach i zawiozę do Maćka. A tata cię odbierze, jak będzie wracał z zakupów.*
- *Ale Maciek sam jeździ do domu. Nie musisz po nas przyjeżdżać.*

- *Maciek mieszka daleko od nas, w innej dzielnicy. A ty nie jeździłeś jeszcze sam autobusem tak daleko.*
- *No ale nie będę sam, tylko z Maćkiem. Błagam mamę, nie przyjeżdżaj po nas. Chcę sam pojechać z Maćkiem.*
- *No dobrze, tylko daj mi znać, jak już będziecie na miejscu. I powiedz, o której tata ma po ciebie przyjechać?*
- *Niech nie przyjeżdża. Sam wrócę.*
- *Nie ma mowy. Jest zima, ciemno. Nie puszcę cię samego.*
- *Bez przesady. Dam sobie radę. Wszyscy w mojej klasie sami jeżdżą.*
- *Nie wszyscy. Poza tym to daleko.*
- *Mam bezpośredni autobus.*
- *Tata wyjdzie po ciebie na przystanek.*
- *Nie, to wstyd. I będzie mnie prowadził za rączkę?*
- *Nie krzycz na mnie. Po prostu się o ciebie boimy.*

4. Tata i Julia

Poznajcie historię taty i córki. Zastanówcie się, co dla taty Julii jest ważne, jakimi wartościami się kieruje.

Dziś są imieniny Zbigniewa. Z tej okazji cała rodzina jest zaproszona na obiad do wujka. Julia zwraca się do taty:

- *Nie chcę iść do wujka. Mam dużo nauki.*
- *Nagle ci się o nauce przypomniało. Idziemy.*
- *Błagam, nie... Naprawdę muszę?*
- *Tak. To jest nasza rodzina. Wujek zawsze się tobą interesuje.*
- *Nie znoś jego pytań, czy mam już jakiegoś kawalera!*
- *Przecież to tylko taki żart.*
- *Nie chcę iść. I jeszcze seria opowieści o tym, jaka Marysia jest zdolna, jak tańczy i gra w tenisa i ma same piątki. Fantastycznie. Mam jutro sprawdzian z biologii i muszę dokończyć czytanie „Pana Tadeusza”. Możecie powiedzieć, że się rozchorowałam.*
- *Nie ma mowy. Spotykamy się z nimi parę razy w roku. Ubieraj się.*
- *Jakoś Marysia na twoje imieniny nie przyszła ostatnio.*
- *Bo miała trening. I nie gadaj, tylko szykuj się. Idziemy.*

Zgodnie z przewidywaniami Julii, przy stole wujek nie tylko pytał, jak się mają sprawy z kawalerem, ale również jak idzie w szkole. Podkreślił, że dla niego najważniejsze jest, żeby Marysia robiła to, co uważa za słuszne, że w rodzinie najważniejsza jest autentyczność i do niczego nie można nikogo zmuszać. Tata Julii pokiwał głową dodając, że ostatnio na szkoleniu w firmie bardzo dużo mówili o tym, że niezależność jest niezbędna do budowania motywacji.

5. Mama i Asia

Poznajcie historię mamy i córki. Zastanówcie się, co dla mamy Asi jest ważne, jakimi wartościami się kieruje.

Do mamy Asi przyszła przyjaciółka. Wspólnie rozmawiają o różnych sprawach. Przyjaciółka ma trochę problemów osobistych. Mama Asi powiedziała, że szczęśliwi ludzie to ludzie, którzy potrafią budować i utrzymywać dobre relacje z innymi. Zaproponowała przyjaciółce, żeby zapisała się na jakieś kursy, warsztaty, poznała nowych ludzi. Chwilę później do pokoju przyszła Julia mówiąc, że idzie do koleżanek. Mama zareagowała:

- *Ale dziś masz korepetycje z matematyki, a potem musisz zrobić projekt z polskiego.*
- *Nie mam dziś korepetycji.*
- *Ach, zapomniałam ci powiedzieć, że umówiłam się z panią, że będziesz je mieć dwa razy w tygodniu do końca semestru.*
- *Fantastycznie, czyli już w ogóle nie będę mieć czasu dla siebie.*
- *Nie przesadzaj. Teraz jest trudny czas, musisz nadrobić zaległości po tych chorobach. Prawie miesiąc nie było cię w szkole.*
- *I przez miesiąc z nikim się nie widywałam.*
- *Nadrobisz zaległości, to będziesz mieć czas na spotkania ze znajomymi.*

6. Tata i Robert

Poznajcie historię taty i syna. Zastanówcie się, co dla taty Roberta jest ważne, jakimi wartościami się kieruje.

Tata Roberta codziennie biega przygotowując się do maratonu. Mówi synowi, jak ważne jest wyznaczanie sobie celów i dążenie do nich:

- *Jak masz cel, to starasz się go osiągnąć. Ten proces jest ważny. Wysiłek, jaki wkładasz, starania, poświęcenie. A na końcu masz satysfakcję. Tak jak ja, kiedy zająłem 60. miejsce w ostatnim biegu. Cieszyłem się, że dobiegłem.*

Nagle do mieszkania wpada starszy syn - Robert:

- *Popatrzcie, dostałem czwórkę z historii!*
- *Co za wyczyny - mówi tata - tyle się uczyłeś. Wspólnie powtarzaliśmy. Byłeś przygotowany. A dlaczego nie dostałeś piątki?*

Polecamy przeczytać

Jesper Juul, Życie w rodzinie. Wartości w partnerstwie i rodzicielstwie, wyd. MiND, 2013 r.

John M. Oldham, Lois B. Morris, Twój psychologiczny autoportret, wyd. Czarna Owca, 2019 r.

Kevin Steede, 10 błędów popełnianych przez dobrych rodziców, wyd. GWP Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, wyd. 2015